

Teams tættere på undervisningen

Arbejdshæfte til lærere og pædagoger

DANMARKS
EVALUERINGSINSTITUT

Indhold

Tag temperaturen på jeres teamsamarbejde	3
EVA's model til udvikling af teamsamarbejdet	4
Dimensioner i det gode teamsamarbejde	5
Sådan skal I bruge arbejdshæftet	7
DIMENSION: Udvikling af undervisningen	8
DIMENSION: Deling af erfaringer	10
DIMENSION: Inddragelse af viden	12
DIMENSION: Fælles ansvar	14
Øvrige produkter til arbejdet med at udvikle teamsamarbejdet	18

Tag temperaturen på jeres teamsamarbejde

Som lærere og pædagoger kan I sikkert genkende oplevelsen af, at et vel-fungerende teamsamarbejde kan løfte undervisningen og styrke arbejdsglæden. Når teamsamarbejdet fungerer, løfter I i flok, I sparrer med hinanden, og I undgår at stå alene med svære beslutninger.

Omvendt kan I sikkert også genkende, at teamsamarbejde, som ikke fungerer, tager tid væk fra kerneopgaven: at udvikle undervisning af høj kvalitet, hvor eleverne trives og lærer noget.

I dette hæfte præsenterer Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) et arbejdsredskab, som I kan bruge til at tage temperaturen på lige netop jeres teamsamarbejde. Det kan hjælpe jer med at afklare, om I fokuserer på det, der er væsentligt.

Arbejdsredskabet består af en række spørgsmål, som I skal besvare sammen i teamet. Det er hensigten, at I kan bruge resultaterne som afsæt for en diskussion om, hvad I kan gøre for at udvikle jeres samarbejde, så I får endnu mere ud af teamsamarbejdet.

Rigtig god fornøjelse!

EVA's model til udvikling af teamsamarbejdet

UDVIKLING AF UNDERVISNINGEN

Når teamsamarbejdet skal understøtte elevernes læring og trivsel, er det vigtigt, at I sammen har fokus på analyse, refleksion og fælles handling. Helt konkret kan I aftale at gennemføre fælles tiltag i undervisningen, eller I kan udvikle og gennemføre undervisningsforløb i fællesskab.

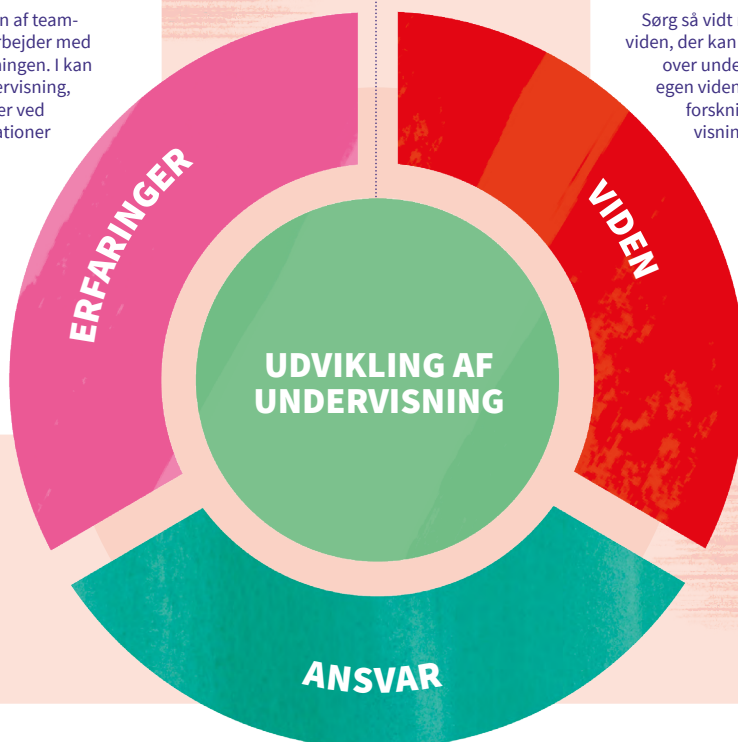
DELING AF ERFARINGER

Det er centralt for udviklingen af teamsamarbejdet, at I sammen arbejder med jeres erfaringer fra undervisningen. I kan fx observere hinandens undervisning, eller I kan dele jeres erfaringer ved at fortælle om konkrete situationer fra undervisningen.

INDDRAGELSE AF VIDEN

Sørg så vidt muligt for at inddrage relevant viden, der kan støtte jeres fælles refleksioner over undervisningen. Det kan være jeres egen viden om eleverne, og det kan være forskningsinspireret viden om undervisning, didaktik, fag og pædagogik.

FÆLLES ANSVAR

I teamsamarbejdet er det vigtigt, at I sammen tager ansvar for elevernes læring og trivsel i alle de klasser og fag, I samarbejder om. Teamsamarbejdet er til for, at I kan hjælpe hinanden på tværs af klasser, fag og årgange og aftale fælles udviklingsindsatser.

Dimensioner i det gode teamsamarbejde

EVA har udarbejdet en model til udvikling af teamsamarbejdet. Modellen er udarbejdet på baggrund af teori om professionelle læringsfællesskaber, dialog med eksperter og praktikere samt valideringsanalyser af data fra en national spørgeskemaundersøgelse. Den rummer fire hoveddimensioner og syv underdimensioner, som hænger sammen og derfor vil overlappe hinanden. Dimensionerne rummer et fokus på forskellige værdier og forhold i det gode teamsamarbejde.

Udvikling af undervisning

En grundlæggende dimension i udviklingen af teamsamarbejdet er, at teamet udvikler undervisningen sammen. Formålet er at understøtte elevernes læring og trivsel bedst muligt. I teamet skal I have fokus på analyse og refleksion i forhold til den konkrete undervisningspraksis. Det handler om i fællesskab at være nysgerrige på mulige justeringer, afprøvninger og udvikling af jeres undervisning. Helt konkret kan I fx udvikle undervisningsforløb sammen og i fællesskab reflektere over formål, indhold og undervisningsformer. I kan også evaluere elevernes produkter fra et bestemt undervisningsforløb og i fællesskab drøfte, hvilken betydning jeres undervisning har haft for elevernes læring. Udvikling af undervisningen retter sig ikke kun mod konkrete undervisningsforløb. Det handler også om at afprøve nye didaktiske og pædagogiske tiltag, som er rettet mod problemstillinger, som I sammen har identificeret. Det kan fx være, at I som klasse team justerer den måde, som I hidtil har introduceret eleverne til gruppearbejde på, så alle elever forstår deres opgaver og roller.

Underdimensioner:

- Fælles udvikling af undervisningsforløb
- Fælles tiltag i undervisningen

Deling af erfaringer

Hvis I skal lykkes med at kvalificere og udvikle undervisningen sammen i teamet, kræver det, at I er nysgerrige på hinandens undervisningspraksis. Derfor er det vigtigt, at I deler konkrete erfaringer fra undervisningen med hinanden. Det kan både være succesoplevelser og pædagogiske udfordringer. Når I deler erfaringer og gør individuelle undervisnings erfaringer kollektive, bliver I i fællesskab klogere på sammenhængen mellem den konkrete undervisning og elevernes læring. På den måde kan I løbende lære af hinandens pædagogiske og didaktiske erfaringer. Erfaringsudvekslingen kan ske på

flere måder. I kan beskrive konkrete oplevelser med opgaver, forløb eller elevinteraktioner for hinanden og bruge det som oplæg til fælles didaktiske refleksioner. Eller I kan bringe teamsamarbejdet ind i klasselokalet ved at observere hinandens undervisning og lade jer inspirere af forskellighederne i jeres individuelle undervisningspraksis. Måske anvender en af jeres kollegaer bevidst eller ubevidst en tilgang, som adskiller sig fra jeres, og som kan give anledning til gode fælles didaktiske refleksioner?

Underdimensioner:

- Se hinandens undervisning
- Fortælle om undervisningen

Inddragelse af viden

Jeres fælles didaktiske og pædagogiske refleksioner må så vidt muligt altid basere sig på viden. Det kan være viden om eleverne eller forskningsinspireret viden om undervisning. For begge typer af viden gælder det, at det kan komme fra mange kilder. Viden om eleverne kan komme fra elevproduktioner (stile, opgaver, præsentationer etc.), standardiserede test (fx læsetest), trivselsundersøgelser eller elevernes egne tilbagemeldinger på undervisningen. Den forskningsinspirerede viden kan komme fra skolens vejledere, kurser, som lærere og pædagoger har deltaget i, eller temadage på skolen. Sammen med jeres egne erfaringer fra undervisningen kan det styrke teamsamarbejdet, når I skal identificere udfordringer i undervisningen, igangsætte relevante tiltag og følge op på gennemførte tiltag eller specifikke undervisningsforløb.

Underdimensioner:

- Datakilder om eleverne
- Forskningsinspireret viden

Fælles ansvar

Det velfungerende teamsamarbejde er kendetegnet ved, at alle tager ansvar for udviklingen af undervisningen. På tværs af fag, klasser og årgange har I således hver især et ansvar for, at undervisningen udvikles, at udfordringer løses, og at alle elever – ikke kun eleverne i jeres egen klasse – lærer noget og trives i skolen. Et fælles ansvar betyder med andre ord, at læringsmiljøet, elevernes trivsel og udviklingen af undervisningen i fagene ikke blot er én konkret lærer eller pædagogs opgave. Det er et fælles anliggende.

Teams tættere på undervisningen

Sådan skal I bruge arbejdshæftet

Tag arbejdshæftet med på et teammøde – fx i et klasseteam, fagteam eller årgangsteam – og gennemgå et eller alle fire arbejds kapitler, alt efter jeres behov og ønsker. Besvar først evalueringsspørgsmålene, beregn jeres score og diskutér dernæst refleksionsspørgsmålene. Undervejs kan I skrive noter på hæftets notesider.

Arbejdshæftet består af fire kapitler, som hver tager udgangspunkt i en af fire dimensioner fra modellen til udvikling af teamsamarbejdet. I hvert kapitel skal I besvare en række spørgsmål. Svarene skal afklare, hvordan I arbejder som team.

Der er ikke en rigtig eller forkert måde at arbejde med hæftet på. I kan gennemgå kapitlerne kronologisk eller tilfældigt, enten på én gang eller tage fat i et kapitel ad gangen over flere omgange. Måske er nogle dimensioner mere relevante for jer at gå i dybden med end andre?

Når I besvarer evalueringsspørgsmålene, tildeles der mellem 1-3 point. Pointene indikerer, i hvilken grad I som team hhv. udvikler undervisningen sammen, inddrager viden, deler erfaringer og tager fælles ansvar.

Hvis I ønsker at sammenligne jeres besvarelser med landsgennemsnittet af lærere og pædagoger, er det angivet i de fremhævede bokse i hvert kapitel.

Læg det samlede antal point sammen for de 3-5 spørgsmål i den dimension, som I arbejder med. Hvis I besvarer spørgsmålene individuelt, skal I beregne en score for hvert teammedlem og herefter udregne jeres gennemsnitsscore. I kan herefter sammenligne jeres score med landsgennemsnittet for hhv. klasse, fag og årgangsteam. I finder gennemsnittet i bunden af hvert kapitel.

Formålet med arbejdshæftet er at understøtte jeres fælles refleksion over, hvordan I arbejder som team, og hvordan I kan udvikle samarbejdet. Jeres samtaler og refleksioner undervejs er derfor det vigtigste. Af samme grund er der gjort plads i hæftet til at skrive noter fra jeres drøftelser.

Vi anbefaler, at I besvarer evalueringsspørgsmålene sammen. Men I kan også vælge at besvare dem individuelt og derefter gennemgå jeres svar sammen som afsæt for fælles refleksion om, hvordan I oplever jeres samarbejde, og hvordan I ønsker at udvikle teamsamarbejdet fremadrettet.

Teams tættere på undervisningen – det samlede materiale

Arbejdshæftet er en del af et større materiale om teamsamarbejde, som udover hæftet består af:

- Et hæfte til skoleledere og vejledere
- En speaket præsentation af modellen
- Fire film om hver dimension fra modellen til udvikling af teamsamarbejdet
- En plakat, som illustrerer model og dimensioner.

Find alle produkter på eva.dk/teamsamarbejde-skolen.

Sammenlign jer selv med landsgennemsnittet

Hvis I er nysgerrige på, hvordan jeres teamsamarbejde tager sig ud sammenlignet med landsgennemsnittet, kan I udregne jeres score på følgende måde:

Hvert spørgsmål giver mellem 1-3 point afhængigt af besvarelsen:

- Aldrig: 1 point
- Sjældent/nogle gange: 2 point
- Mange gange: 3 point.

Læg det samlede antal point sammen for de 3-5 spørgsmål i den dimension, som I arbejder med. Hvis I besvarer spørgsmålene individuelt, skal I beregne en score for hvert teammedlem og herefter udregne jeres gennemsnitsscore. I kan herefter sammenligne jeres score med landsgennemsnittet for hhv. klasse, fag og årgangsteam. I finder gennemsnittet i bunden af hvert kapitel.

DIMENSION

Udvikling af undervisningen

Når I arbejder med udvikling af undervisningen i jeres teamsamarbejde, kan det både tage udgangspunkt i fælles undervisningsforløb eller fælles tiltag i undervisningen. Fælles udvikling af undervisningsforløb handler om, at man sammen reflekterer over formål, indhold, undervisningsformer og elevernes udbytte. Når fælles tiltag i undervisningen skal afprøves, er fokus typisk rettet mod løsningen af bestemte udfordringer.

Hvordan arbejder I med at udvikle undervisningen i jeres teamsamarbejde?

Tag udgangspunkt i nedenstående evalueringsspørgsmål, og diskuter, hvorvidt jeres team arbejder med *fælles udvikling af undervisningsforløb og fælles tiltag i undervisningen*.

Vi anbefaler, at I besvarer spørgsmålene i fællesskab, men I kan også udfylde det individuelt og efterfølgende gennemgå jeres svar sammen.

Evalueringsspørgsmål

Fælles udvikling af undervisningsforløb			
Hvor ofte har I gjort følgende i jeres team (I skal tænke på jeres praksis et år tilbage)?	Aldrig (1 point)	Sjældent eller nogle gange (2 point)	Mange gange (3 point)
Hjulp hinanden med at planlægge undervisning			
Diskuteret mål for undervisningen			
Udviklet undervisningsforløb sammen			
Fulgt op på undervisningsforløb sammen.			

Fælles tiltag i undervisningen			
Hvor ofte har I gjort følgende i jeres team (I skal tænke på jeres praksis et år tilbage)?	Aldrig (1 point)	Sjældent eller nogle gange (2 point)	Mange gange (3 point)
Brugt tid på at identificere problemstillinger, som I ville have fokus på i undervisningen			
Afprøvet nye tiltag i undervisningen, der skulle øge elevernes læring			
Diskuteret, hvordan I kunne se tegn på elevernes læring			
Fulgt op på, hvordan de aftalte tiltag virkede.			

Til fælles refleksion

For yderligere inspiration kan I se filmen *Udvikling af undervisningen i teamsamarbejdet*, hvor eksperter og praktikere deler pointer og erfaringer, eller I kan diskutere nedenstående refleksionsspørgsmål.

- 1** Hvad gør mest indtryk i jeres besvarelse af spørgsmålene i skemaet: Hvor ligner jeres svar hinanden, og hvor adskiller de sig?
- 2** Tag en runde, hvor I hver især kommer med et eksempel på noget, der er foregået som en del af jeres teamsamarbejde, som har haft en konkret og positiv betydning for jeres undervisning. Hvornår og hvordan har teamsamarbejdet haft en konkret og positiv betydning for jeres undervisning?
- 3** Tag endnu en runde, hvor I fokuserer på, hvad der lige nu særligt er vigtigt, at I sammen fokuserer på for at forbedre undervisningen. Det kan være mange forskellige elementer i undervisningen, fx bedre støtte til fagligt svage elever eller mere arbejdsro, men det kan også være at udvikle konkrete undervisningsforløb sammen.
- 4** Prøv at udvælge et eller to fokusområder, som I ønsker at arbejde med, og diskutér, hvad der skal til for at kvalificere undervisningen inden for det udvalgte fokusområde. Diskutér følgende: Hvilken aktivitet eller indsats kunne være relevant at arbejde med? Hvad tror I, at aktiviteten kunne føre til? Og hvad skal der til for at implementere det i undervisningen?
- 5** Overvej, hvad der er vigtigt at gøre sammen i teamet, og hvad der er vigtigt at gøre i undervisningen.

OBS: Både når I udvælger fokusområde samt beslutter jer for, hvordan I vil arbejde med fokusområdet, er det vigtigt, at I bliver skarpe på jeres argumenter. Hvordan ved vi, det er vigtigt at arbejde med? Hvordan ved vi, at vi igangsætter de rette aktiviteter.

Sammenlign jer med landsgennemsnittet

Fælles udvikling af undervisningen

Klasseteam	8,0
Fagteam	8,5
Årgangsteam	8,3

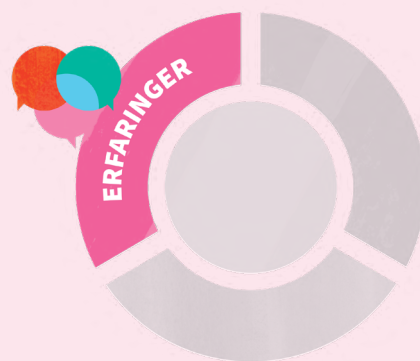
Fælles tiltag i undervisningen

Klasseteam	9,0
Fagteam	8,4
Årgangsteam	8,4

I indledningen til hæftet finder I en uddybning af, hvordan I beregner jeres samlede score.

DIMENSION

Deling af erfaringer

I kan dele erfaringer fra undervisningen med hinanden ved at observere hinandens undervisning eller ved at fortælle hinanden om jeres erfaringer og didaktiske refleksioner fra jeres undervisning.

Hvordan arbejder I med at dele erfaringer i jeres teamsamarbejde?

Tag udgangspunkt i nedenstående evalueringsspørgsmål, og diskuter, om jeres team deler erfaringer ved at *se hinandens undervisning og fortælle hinanden om undervisningen*. Vi anbefaler, at I besvarer spørgsmålene i fællesskab, men I kan også udfylde det individuelt og efterfølgende gennemgå jeres svar sammen.

Evalueringsspørgsmål

Se hinandens undervisning			
Svar på følgende spørgsmål om arbejdet i jeres team (I skal tænke på jeres praksis et år tilbage)?	Aldrig (1 point)	Sjældent eller nogle gange (2 point)	Mange gange (3 point)
Hvor ofte har I inddraget observationer af hinandens undervisning i teamets diskussioner i dette skoleår?			
Hvor ofte har I været to personer til stede i din undervisning, hvor den anden har været en kollega, som er med i teamet?			
Hvor ofte har det at være to til stede i din undervisning givet anledning til faglige drøftelser om din undervisningspraksis?			
Svar på følgende spørgsmål om arbejdet i jeres team (I skal tænke på jeres praksis et år tilbage)?	Aldrig (1 point)	I nogen grad (2 point)	Mange gange (3 point)
I hvilken grad oplever du, at de faglige drøftelser har været brugbare for udvikling af din undervisningspraksis?			

Fortælle hinanden om undervisningen			
Hvor ofte har følgende gjort sig gældende i teamet (I skal tænke på jeres praksis et år tilbage)?	Aldrig (1 point)	Sjældent eller nogle gange (2 point)	Mange gange (3 point)
Jeg har fortalt om konkrete elementer fra min undervisning, som muliggjorde didaktiske/pædagogiske diskussioner i teamet.			
Jeg har fortalt de andre i teamet om en del af min undervisning, der gik mindre godt.			
Når de andre i teamet har fortalt om deres undervisningspraksis, har det ført til relevante didaktiske/pædagogiske drøftelse.			

Til fælles refleksion

For yderligere inspiration kan I se filmen *Deling af erfaringer i teamsamarbejdet*, hvor eksperter og praktikere deler pointer og erfaringer, eller I kan diskutere nedenstående refleksionsspørgsmål.

- 1 Hvad gør mest indtryk i jeres besvarelse af spørgsmålene i skemaet: Hvor ligner jeres svar hinanden, og hvor adskiller de sig?
- 2 Tag en runde, hvor I hver især kommer med et forslag til, hvilke dele af jeres undervisningspraksis, som I kunne tænke jer at blive klogere på sammen ved at dele jeres erfaringer med hinanden enten gennem observation eller ved at fortælle om dem?

Diskutér dernæst følgende:

- 3 Hvilke (uudnyttede) muligheder ligger der i jeres samarbejde for at observere hinanden i forbindelse med undervisningen?
- 4 Hvad vil være relevant at fokusere på, når I observerer hinandens undervisning?
- 5 Hvilke retningslinjer bør gælde, når I giver hinanden sparring på baggrund af observationer af hinandens undervisning?
- 6 Hvordan kan jeres erfaringer bedst bringes i spil, så de giver grundlag for didaktiske samtaler på teammøder? Hvilke rammer og strukturer vil fungere godt for jer til disse samtaler?

Sammenlign jer med landsgennemsnittet

Fortælle hinanden om undervisningen

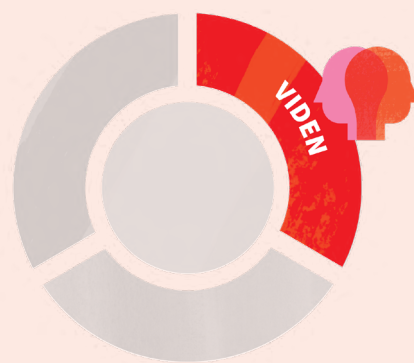
Klasseteam	6,7
Fagteam	6,7
Årgangsteam	6,4

I indledningen til hæftet finder I en uddybning af, hvordan I beregner jeres samlede score.

OBS: Det er desværre ikke muligt at trække data om at se hinandens undervisning fra den nationale spørgeskemaundersøgelse.

DIMENSION

Inddragelse af viden

Det er vigtigt at inddrage relevant viden til at understøtte jeres fælles refleksioner i teamsamarbejdet. Det er særligt vigtigt at skelne mellem to typer af viden: datakilder om eleverne og forskningsinspireret viden.

Hvordan arbejder I med inddragelse af viden i jeres teamsamarbejde?

Tag udgangspunkt i nedenstående evalueringsspørgsmål, og diskuter, om I har fokus på at inddrage *datakilder om eleverne* og *forskningsinspireret viden* i teamsamarbejdet. Vi anbefaler, at I besvarer spørgsmålene i fællesskab, men I kan også udfylde det individuelt og efterfølgende gennemgå jeres svar sammen.

Evalueringsspørgsmål

Datakilder om eleverne			
Hvor ofte har I inddraget følgende datakilder i teamets diskussioner i dette skoleår (I skal tænke på jeres praksis et år tilbage)?	Aldrig (1 point)	Sjældent eller nogle gange (2 point)	Mange gange (3 point)
Standardiserede test (fx nationale test, MAT-prøver, TL-prøver mv.)			
Elevproduktioner (fx stile, opgaver, arbejds hæfter, præsentationer, lokalt udviklede test)			
Resultater om elevernes trivsel (fx den nationale trivselsmåling, lokalt udviklede trivselsmål)			
Elevernes tilbagemeldinger på undervisningen.			

Forskningsinspireret viden			
Hvor ofte har I gjort følgende i teamet i dette skoleår?	Aldrig (1 point)	Sjældent eller nogle gange (2 point)	Mange gange (3 point)
Brugt tid på at dele viden og erfaringer til resten af teamet, når nogen fra teamet har været på kursus			
Diskuteret faglige oplæg eller temadage for medarbejderne på skolen og/eller i afdelingen			
Opsøgt viden om undervisning, der baserer sig på forskning og inddraget denne viden i teamdiskussioner.			

Til fælles refleksion

For yderligere inspiration kan I se filmen *Inddragelse af viden i teamsamarbejdet*, hvor eksperter og praktikere deler pointer og erfaringer, eller I kan diskutere nedenstående refleksionsspørgsmål:

- 1 Hvad gør mest indtryk i jeres besvarelse af spørgsmålene i skemaet? Hvor ligner jeres svar hinanden, og hvor adskiller de sig?
- 2 Tag en runde, hvor I hver især kommer med et eksempel på, at inddragelse af data om eleverne har bidraget til udvikling af undervisningen. Datakilderne kan fx være observationer, samtaler, elevproduktioner, tests eller andet.
- 3 Tag en runde, hvor I hver især kommer med et eksempel på, at forskningsinspireret viden har bidraget til udvikling af undervisningen. Datakilderne kan fx være artikler, oplæg eller input med vejledere.

Diskutér dernæst følgende:

- 4 Hvordan kan forskellige typer af datakilder om eleverne (standardiserede test, elevproduktioner, resultater om elevernes trivsel, elevernes tilbage-meldinger om undervisningen) bruges som afsæt for fælles faglig refleksion i teamet?
- 5 Hvordan bringes viden fra datakilder om eleverne bedst i spil på jeres teammøder, så de kan bruges som afsæt for fælles faglig refleksion?
- 6 Hvordan kan forskellige typer af forskningsinspireret viden styrke jeres didaktiske samtaler og bruges som afsæt for fælles faglig refleksion i teamet?
- 7 Hvordan kan I bedst dele og formidle forskningsinspireret viden med hinanden og bringe den i spil, så den bliver et afsæt for fælles faglig refleksion i teamet?

Sammenlign jer med landsgennemsnittet

Datakilder om eleverne

Klasseteam	8,3
Fagteam	7,3
Årgangsteam	7,8

Forskningsinspireret viden

Klasseteam	5,4
Fagteam	5,8
Årgangsteam	5,5

I indledningen til hæftet finder I en uddybning af, hvordan I beregner jeres samlede score.

DIMENSION

Fælles ansvar

Når I arbejder med at udvikle teamsamarbejdet, er det vigtigt, at I ikke kun har fokus på at udvikle jeres egen undervisning, men også tager ansvar for fagenes udvikling og elevernes trivsel i alle de klasser og fag, som I samarbejder om.

Hvordan arbejder I med at tage fælles ansvar i jeres teamsamarbejde?

Tag udgangspunkt i nedenstående evalueringsspørgsmål, og diskuter, om I har fokus på at tage *fælles* ansvar for elevernes læring og trivsel i jeres teamsamarbejde. Vi anbefaler, at I besvarer spørgsmålene i fællesskab, men I kan også udfylde det individuelt og efterfølgende gennemgå jeres svar sammen.

Evalueringsspørgsmål

Fælles ansvar			
Hvor ofte har følgende gjort sig gældende (I skal tænke på jeres praksis et år tilbage)?	Aldrig (1 point)	Sjældent eller nogle gange (2 point)	Mange gange (3 point)
Når der har været elementer i min undervisning, der ikke fungerede, fik jeg hjælp af teamet.			
Når der har været elementer i en af de andres undervisning, der ikke fungerede, hjalp teamet.			
I hvilken grad har følgende gjort sig gældende (I skal tænke på jeres praksis et år tilbage)?	Aldrig (1 point)	I nogen grad (2 point)	Mange gange (3 point)
I teamet tager vi fælles ansvar, når et team-medlem oplever udfordringer i sin undervisning.			

Til fælles refleksion

For yderligere inspiration kan I se filmen *Fælles ansvar i teamsamarbejdet*, hvor eksperter og praktikere deler pointer og erfaringer, eller I kan diskutere nedenstående refleksionsspørgsmål.

- 1** Hvad gør mest indtryk i jeres besvarelse af spørgsmålene i skemaet: Hvor ligner jeres svar hinanden, og hvor adskiller de sig?
- 2** Tag en runde, hvor I hver især deler et eksempel på, at ansvaret for en opgave er blevet delt i teamet, og hvor det har haft en positiv betydning for arbejdsglæden og kvaliteten af arbejdet.

Diskutér dernæst følgende:

- 3** Hvilke aspekter af det pædagogiske og didaktiske arbejde oplever I, at I har ansvar for hver for sig? Fx mht. fag, udvikling af undervisning, elevernes læring, trivsel og forældresamarbejde.
- 4** Hvilke aspekter af det pædagogiske og didaktiske arbejde oplever I, at I har ansvar for i fællesskab? Fx mht. fag, udvikling af undervisning, elevernes læring, trivsel og forældresamarbejde.
- 5** Hvilke fordele kan der være for jer ved i højere grad at dele ansvaret i teamet?
- 6** Hvilke ulemper og forhindringer kan der være ved i højere grad at dele ansvaret med hinanden?
- 7** Er der aspekter i teamsamarbejdet, hvor I i højere grad kan dele ansvaret med hinanden?
- 8** Hvis I skulle gøre én ting anderledes, så I i højere grad deler ansvaret med hinanden, hvad skulle det så være?

Sammenlign jer med landsgennemsnittet

Fælles ansvar

Klasseteam	7,0
Fagteam	6,3
Årgangsteam	6,7

I indledningen til hæftet finder I en uddybning af, hvordan I beregner jeres samlede score.

Noter

Refleksioner

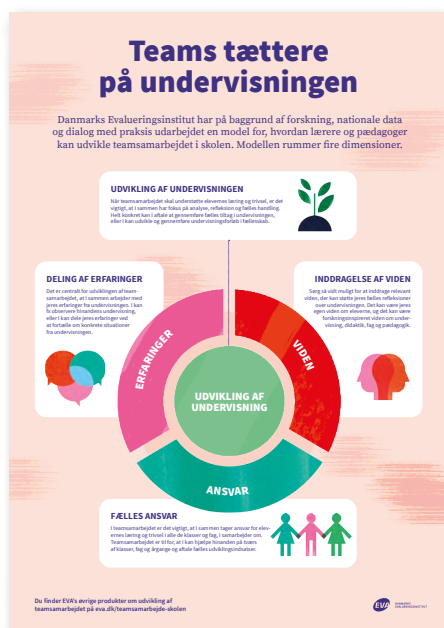
A large, empty white rectangular area intended for writing reflections.

Næste skridt

Øvrige produkter til arbejdet med at udvikle teamsamarbejdet

Find alle produkter på eva.dk/teamsamarbejde-skolen.

Plakat, der illustrerer modellen

PowerPoint med speak om udviklingen af teamsamarbejdet

Fire film om:

- Udvikling af undervisningen i teamsamarbejde
- Inddragelse af viden i teamsamarbejde
- Deling af viden i teamsamarbejde
- Fælles ansvar i teamsamarbejde

Materiale til vejledere og skoleledere om deres understøttelse af udvikling af teamsamarbejde

Tidligere udgivelser

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) gør uddannelse og dagtilbud bedre. Vi leverer viden, der bruges på alle niveauer – fra institutioner og skoler til kommuner og ministerier.

**DANMARKS
EVALUERINGSINSTITUT**

T 3555 0101
E eva@eva.dk
H www.eva.dk